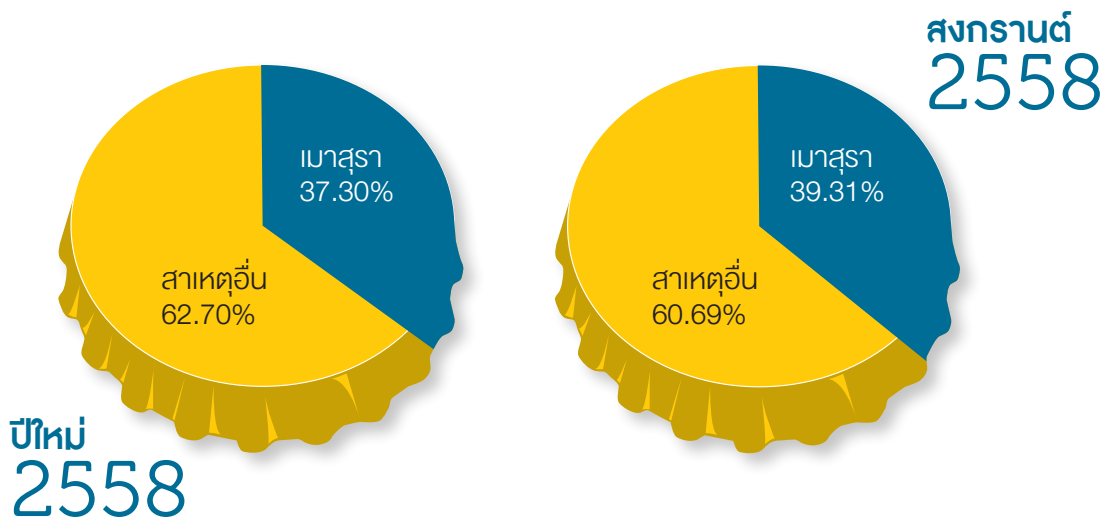

พฤกษกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับการบาดเจ็บรุนแรง เทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2558

ในปี พ.ศ. 2558 มีอุบัติเหตุจราจรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ โดยในช่วงเทศกาลปีใหม่อุบัติเหตุจราจรทั้งหมด 2,997 ครั้ง ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บจำนวน 3,117 ราย และมีผู้เสียชีวิตจำนวน 341 ราย [1] ในขณะที่ช่วงเทศกาลสงกรานต์มีอุบัติเหตุจราจรเกิดขึ้นทั้งหมด 3,373 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บจำนวน 3,559 ราย และมีผู้เสียชีวิตจำนวน 364 ราย [2] ในจำนวนอุบัติเหตุจราจรทั้งหมดที่เกิดขึ้น มีสาเหตุจากการเมาสุราคิดเป็นร้อยละ 37.30 และร้อยละ 39.31 ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ตามลำดับ (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1: สัดส่วนของอุบัติเหตุจราจรที่เกิดจากสุราเปรียบเทียบกับสาเหตุอื่น
ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ พ.ศ. 2558

ที่มา: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย [1] [2]

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤกษกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการบาดเจ็บรุนแรงเปรียบเทียบช่วงเทศกาลและช่วงปกติ ของเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ในปี พ.ศ. 2558 [3] [4] โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บาดเจ็บทุกสถานะจำหน่ายหลังรับการรักษาพยาบาลในแผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉินของโรงพยาบาลเครือข่าย ได้แก่ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โรงพยาบาลพรัตนราชธานี โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี โรงพยาบาลราชบุรี โรงพยาบาลชลบุรี โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลลำปาง และโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ โดยในแต่ละเทศกาลจะจัดเก็บข้อมูลสองช่วง คือ

- **ช่วงเทศกาล** โดยเทศกาลปีใหม่จัดเก็บระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2557 - 4 มกราคม 2558 และเทศกาลสงกรานต์จัดเก็บระหว่างวันที่ 9 - 15 เมษายน 2558 และ

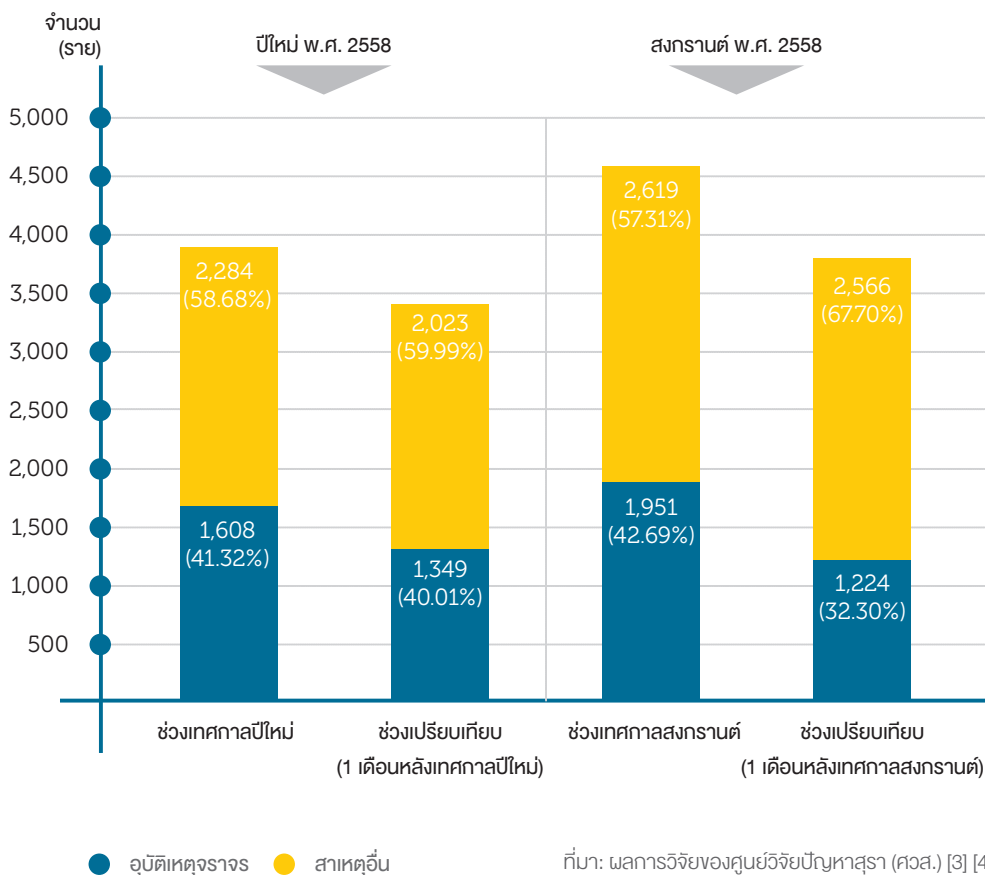
● **ช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาล)** โดยช่วงเปรียบเทียบของเทศกาลปีใหม่ คือ วันที่ 1 - 7 กุมภาพันธ์ 2558 และช่วงเปรียบเทียบของเทศกาลสงกรานต์ คือ วันที่ 9 - 15 พฤษภาคม 2558

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการบาดเจ็บรุนแรงเปรียบเทียบระหว่างสองช่วงเวลาดังกล่าว

สาเหตุการบาดเจ็บ อุบัติเหตุจากรถ และสาเหตุอื่นๆ

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงเทศกาลปีใหม่ ปี 2558 มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 3,892 ราย โดยมีสาเหตุจากอุบัติเหตุจากรถ คิดเป็นร้อยละ 41.32 ในขณะที่ในช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาลปีใหม่) มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 3,372 ราย มีสาเหตุจากอุบัติเหตุจากรถ คิดเป็นร้อยละ 40.01 สำหรับช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2558 มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 4,570 ราย โดยมีสาเหตุจากอุบัติเหตุจากรถ คิดเป็นร้อยละ 42.69 ในขณะที่ในช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาลสงกรานต์) มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 3,790 ราย มีสาเหตุจากอุบัติเหตุจากรถ คิดเป็นร้อยละ 32.30 (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2: จำนวนและสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้บาดเจ็บ จำแนกตามสาเหตุการบาดเจ็บ

ที่มา: ผลการวิจัยของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) [3] [4]

เมื่อพิจารณาเฉพาะสาเหตุการบาดเจ็บอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจากรถ จะเห็นได้ว่า ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถทั้งในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์มีจำนวนมากกว่าในช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาล) คิดเป็น 1.19 เท่า และ 1.59 เท่าตามลำดับ

โดยพบว่าทั้งในช่วงเทศกาลและช่วงเปรียบเทียบ ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และส่วนใหญ่อายุตั้งแต่ 15-25 ปี โดยกลุ่มผู้ที่อายุ 15 - 20 ปี มีสัดส่วนการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถสูงที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะกลุ่มผู้ที่มีอายุ 15-20 ปี มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ (แม้ว่าจะมีกฎหมายจำกัดการดื่มและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเยาวชนก็ตาม) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1: จำนวนผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ และช่วงเปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2558 จำแนกตามเพศและอายุของผู้บาดเจ็บ

		ปีใหม่ พ.ศ. 2558				สงกรานต์ พ.ศ. 2558			
	ช่วงเทศกาลปีใหม่		ช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาลปีใหม่)		ช่วงเทศกาลสงกรานต์		ช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาลสงกรานต์)		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศ									
ชาย	1,084	67.41	833	61.75	1,313	67.37	749	61.29	
หญิง	524	32.59	516	38.25	636	32.63	473	38.71	
รวม	1,608	100.00	1,349	100.00	1,949	100.00	1,222	100.00	
อายุ									
0-5	54	3.38	37	2.76	45	2.31	36	2.94	
5-10	37	2.32	30	2.24	54	2.77	38	3.10	
10-15	130	8.14	119	8.87	189	9.69	119	9.72	
15-20	296	18.52	261	19.46	399	20.45	243	19.85	
20-25	197	12.33	200	14.91	327	16.76	163	13.32	
25-30	161	10.08	139	10.37	188	9.64	104	8.50	
30-35	139	8.70	93	6.94	148	7.59	99	8.09	
35-40	117	7.32	96	7.16	129	6.61	82	6.70	
40-45	96	6.01	74	5.52	89	4.56	62	5.07	
45-50	100	6.26	66	4.92	98	5.02	71	5.80	
50-55	89	5.57	68	5.07	97	4.97	49	4.00	
55-60	59	3.69	57	4.25	57	2.92	52	4.25	
>60	123	7.70	101	7.53	131	6.71	106	8.66	
รวม	1,598	100.00	1,341	100.00	1,951	100.00	1,224	100.00	

ที่มา: ผลการวิจัยของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) [3] [4]

การบาดเจ็บจากการดื่ม และพฤติกรรม การดื่ม ในช่วงเทศกาล และนอกช่วงเทศกาล

เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บ จากทุกสาเหตุ (รวมอุบัติเหตุจราจรและสาเหตุอื่นๆ เข้าด้วยกัน) พบว่า ทั้งในช่วง เทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ มีผู้บาดเจ็บที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 24 ชั่วโมงก่อนเกิดเหตุสูงกว่าในช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาล) อย่างเห็นได้ชัด คิดเป็น 2.63 เท่า และ 2.89 เท่า ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาเฉพาะผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร จะพบว่า ทั้งในช่วง เทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ มีผู้บาดเจ็บที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 24 ชั่วโมงก่อนเกิดเหตุสูงกว่าในช่วงเปรียบเทียบ (1 เดือนหลังเทศกาล) คิดเป็น 2.40 เท่า และ 2.78 เท่า ตามลำดับ

โดยเฉลี่ย จะพบว่า ผู้บาดเจ็บมีพฤติกรรมเริ่มต้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์เร็วกว่าในช่วงเปรียบเทียบกับ โดยช่วงเทศกาลปีใหม่มีผู้บาดเจ็บที่เริ่มต้นก่อน 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 44.40 ในขณะที่ในช่วงเปรียบเทียบกับ (1 เดือนหลังเทศกาลปีใหม่) สัดส่วนผู้บาดเจ็บที่เริ่มต้นก่อน 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 29.97 สำหรับช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีผู้บาดเจ็บที่เริ่มต้นก่อน 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 57.41 ในขณะที่ในช่วงเปรียบเทียบกับ (1 เดือนหลังเทศกาลสงกรานต์) สัดส่วนผู้บาดเจ็บที่เริ่มต้นก่อน 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 41.13 โดยเหตุที่มีการเริ่มต้นเร็วขึ้นอาจเป็นเพราะช่วงเทศกาลเป็นวันหยุดยาว ทำให้ผู้ดื่มมีเวลาในการดื่มเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ยังพบว่า ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ผู้บาดเจ็บใช้เวลาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยเกือบ 4 ชั่วโมง ซึ่งมากกว่าช่วงเปรียบเทียบกับ (1 เดือนหลังเทศกาล) ประมาณ 45 นาที

ในด้านปริมาณการดื่มเมื่อคิดเป็นปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ พบว่าผู้บาดเจ็บดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสูงกว่าช่วงเปรียบเทียบกับ โดยช่วงเทศกาลปีใหม่ ค่าเฉลี่ยของปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่ผู้บาดเจ็บดื่มคิดเป็น 220.26 กรัมของเอทานอล และในช่วงเทศกาลสงกรานต์คิดเป็น 245.82 กรัมของเอทานอล ซึ่งเท่ากับ 1.14 เท่า และ 1.27 เท่าของช่วงเปรียบเทียบกับ (1 เดือนหลังเทศกาล) ตามลำดับ

ผลการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเสียหายที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงนอกเทศกาล โดยพบความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นในช่วงเทศกาลกับอัตราการเกิดการบาดเจ็บ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงควรมีมาตรการเพื่อช่วยลดความเสียหายที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล โดยควรดำเนินการดังนี้

- รมรณรงค์ให้มีการจับจ่ายพาหนะอย่างปลอดภัย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการตรวจตราและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจับจ่ายพาหนะทุกชนิด
- ส่งเสริมให้ลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล โดยรณรงค์ให้เฉลิมฉลองโดยปราศจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปลูกฝังให้เยาวชนมีค่านิยมที่ถูกต้องและตระหนักถึงภัยจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อาจเกิดขึ้นทั้งกับตนเองและผู้อื่น รวมถึงสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อการใช้รถใช้ถนนหลังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- พิจารณาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายจำกัดเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล เนื่องจากในช่วงเทศกาลเป็นวันหยุดยาวต่อเนื่อง ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เริ่มต้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ช่วงบ่ายไปจนถึงช่วงดึก การจำกัดเวลาจำหน่ายอาจช่วยลดการดื่มให้น้อยลง และจะเป็นการลดความเสี่ยงของการบาดเจ็บอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้
- ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ร้านขายของชำ/ร้านโชห่วย ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหาร/ร้านคาราโอเกะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ก็ควรเข้าตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาเรื่องการเพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายที่รุนแรงและครอบคลุมมากขึ้น ทั้งกับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการสร้างผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2558. สืบค้นได้จาก <http://www.roadsafetythailand.com>.

[2] กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2558. สืบค้นได้จาก <http://www.roadsafetythailand.com>.

[3] นพพล วิกย์ธพงษ์ และพงศ์ทิศ วนิชานันท์. โครงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการบาดเจ็บรุนแรงเปรียบเทียบช่วงเทศกาลปีใหม่และช่วงปกติ ปี พ.ศ. 2558. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2558).

[4] นพพล วิกย์ธพงษ์ และพงศ์ทิศ วนิชานันท์. โครงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับการบาดเจ็บรุนแรงเปรียบเทียบช่วงเทศกาลสงกรานต์และช่วงปกติ ปี พ.ศ. 2558. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2558).